

Verhalen van Waarde

Author(s)

Kamara, Esther; Leijgraaf, Monique ; Liesdek, Bodil

Publication date

2024

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Kamara, E., Leijgraaf, M., & Liesdek, B. (2024). *Verhalen van Waarde*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please contact the library: <https://www.amsterdamuas.com/library/contact/questions>, or send a letter to: University Library (Library of the University of Amsterdam and Amsterdam University of Applied Sciences), Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Verhalen van Waarde

Over het in staat stellen van
sociaal maatschappelijke
initiatieven om zelf de impact
van hun initiatief op te halen en
te verbeelden.

Over Verhalen van Waarde

Deze publicatie is de uitkomst van een co-creatief onderzoeksproces tussen het initiatief Samen Leren in de Wijk, lectoraat Creative Media for Social Change (HvA) en het lectoraat Kansengelijkheid van de IPABO.

Van april 2023 tot en met januari 2024 liep het onderzoek Verhalen van Waarde, waar wij op creatieve wijze verkend hebben wat de waarde van het initiatief Samen Leren in de Wijk is, en hoe deze op inclusieve wijze opgehaald en naar buiten gebracht kan worden.

Teskten / Esther Kamara, Monique Leijgraaf, Bodil Liesdek

Ontwerp / Bodil Liesdek

Februari 2024

Website Lectoraat Creative Media for Social Change

<https://www.hva.nl/kc-fdmci/gedeelde-content/lectoraten/lectoraat-creative-media-for-social-change/projecten/projecten.html>

Centre of
Expertise
for creative
innovation ●

HOGESCHOOL
!pabo

creative
media
FOR
social
change

Inhoud

Over Verhalen van Waarde	1
1. Wat speelt er bij SLiW?	3
2. Wat onderzoeken we eigenlijk?	4
3. Onze aanpak	5
4. Verkenningsfase	6
Inzichten Verkenningsfase	7
5. Storytelling traject	10
Brainstorm sessie	12
Pilot sessie	13
Individuele trajecten	14
6. Onze suggesties	17
Gezamenlijke uitwisselingen	18
Individuele trajecten	19
7. Tot slot	20
8. Bijlagen	21

Hoofdstuk 1

Wat speelt er bij SLiW?

Samen Leren in de Wijk (SLiW) is een bijzondere samenwerking tussen onderwijsinstellingen en partners uit de buurt (Amsterdam Nieuw-West). Als initiatief zijn ze benieuwd naar hun impact, mede om een alternatief verhaal over wat onderwijs is, en kan zijn, naar buiten te brengen. En ook om zelf beter inzicht te krijgen in de verschillende lagen waarop het initiatief waarde creëert. In de buurt, bij de kinderen, de leraren, de partners, de vrijwilligers, en andere betrokkenen.

Doordat het initiatief meerdere betrokkenen heeft, is SLiW op zoek naar inclusieve manieren om hun waarde op te halen en te verbeelden. Dit vraagt om een manier van impact ophalen, dat anders is dan cijfermatige impact metingen, een waar er recht gedaan wordt aan de meerstemmigheid en diversiteit van het initiatief.

Daarom is besloten om op zoek te gaan naar het *verhaal* van SLiW, een verhaal dat vanuit het eigen raamwerk van de betrokkenen van SLiW wordt opgehaald en verteld. Hierin spelen de onderzoekers een faciliterende rol: door te co-creëren en samen met SLiW te ontdekken welke methodes passen bij hun doelstellingen, proberen wij de organisatie in hun kracht te zetten om deze waarde zelf op te kunnen halen en te verbeelden.

Wat onderzoeken we eigenlijk?

Hoofdstuk 3

Onze aanpak

Verkennen en vertalen

Het onderzoek was onderverdeeld over twee fases: een verkenningsfase en een storytellingtraject. Tijdens de verkenningsfase onderzochten wij wat het initiatief inhield en liepen we mee met de Pijler 'Onderzoekend Leren'. Middels observaties en interviews hebben wij het initiatief en haar partners beter leren kennen en kunnen ophalen waar de behoeftes lagen omtrent het ophalen en verbeelden van de waarde van hun werk. Aan het einde van deze fase hebben wij onze bevindingen gedeeld.

Het storytellingtraject werd vormgegeven op basis van onze inzichten en de feedback hierop. We faciliteerden co-creatie sessies, individuele trajecten, en een gezamenlijk storytellingtraject om ervaringen en verhalen van de betrokkenen en uitwisselingen binnen het initiatief te stimuleren.

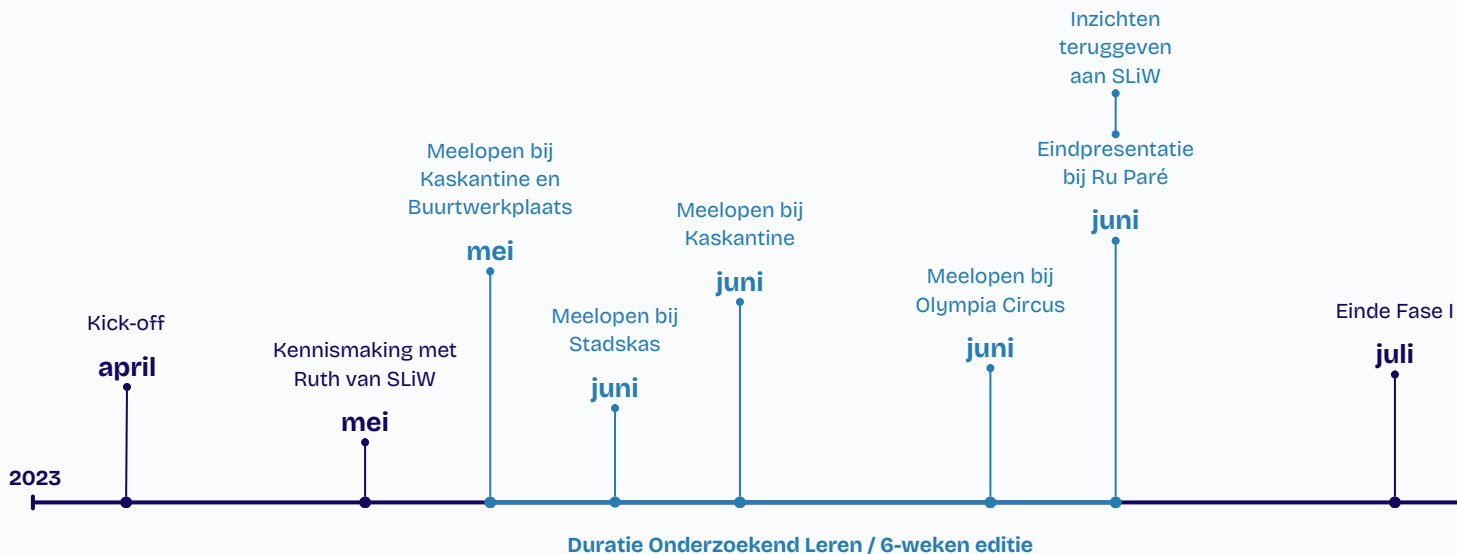
Ruimte creëren

Omdat we recht wilden doen aan de meerdere perspectieven binnen SLiW hebben we een 'reflexieve en procesmatige onderzoeks aanpak' gehanteerd. Dit houdt in dat wij ruimte hebben gehouden om ons te laten sturen door wat er opkomt bij SLiW. Op die manier hebben we de invulling van het proces en de methodes beter kunnen laten aansluiten op de behoeften vanuit de participanten.

Hoofdstuk 4

Verkenningfase

Doel: Ophalen wat het initiatief inhoudt en kennismaken met de partners.

Inzichten Verkenningfase

Door onze uitwisselingen met SLiW hebben wij geobserveerd dat er verschillende factoren aanwezig zijn die belangrijk zijn voor het opstellen van de zo gehete 'ontwerpcriteria'. Deze ontwerpcriteria informeren welke tools ingezet worden om de waarde van het initiatief op te halen en te verbeelden. Ook merkten wij dat er verschillende behoeftes waren omtrent dit proces. Hier volgt een overzicht van onze inzichten, met adviezen die wij deelden met SLiW aan de hand van een visualisatie die je op de volgende pagina kan vinden.

Inzicht 1 Onderzoek hoe er een gedeelde ruimte gecreëerd kan worden waarin er uitwisseling onder de partners zelf kan ontstaan.

Er is behoefte om elkaar beter te leren kennen, om ieders eigen werkwijze met elkaar te delen en om het leerproces binnen de organisatie te versterken.

Inzicht 2 Houd rekening met de behoeftes van iedere partner of betrokkene in het ophalen van de waarde of het maken van het gezamenlijke verhaal.

Iedereen die betrokken is heeft een andere rol en/of discipline. Dit zijn belangrijke factoren die bepalen wat eenieder persoonlijk nodig heeft om hun verhaal op te halen.

Bijv: Een leraar heeft andere behoeftes en wensen dan een creatieve wijkpartner.

Bijv: Iemand die één keer meeloopt staat er anders in, dan iemand die elk jaar mee heeft gelopen tijdens de Onderzoekend Leren editie.

We hebben een overzicht gemaakt van de **factoren** waar je rekening mee kunt houden wanneer je nadenkt over hoe je waarde op kan halen en uit kan wisselen:

Factor 1 **Lessen en/of verhalen ophalen en doorgeven.**

Iedereen brengt vanuit zijn rol of discipline iets mee naar SLiW. Daarmee breng je ook gelijk eigen lessen en verhalen mee vanuit verschillende hoeken: jezelf, vakgebied, wijkpartner, SLiW, daarbuiten.

Factor 2 **De rol van de partner/betrokkene binnen SLiW.**

De rol die je binnen SLiW hebt, zegt iets over jouw positie en je ervaringen.

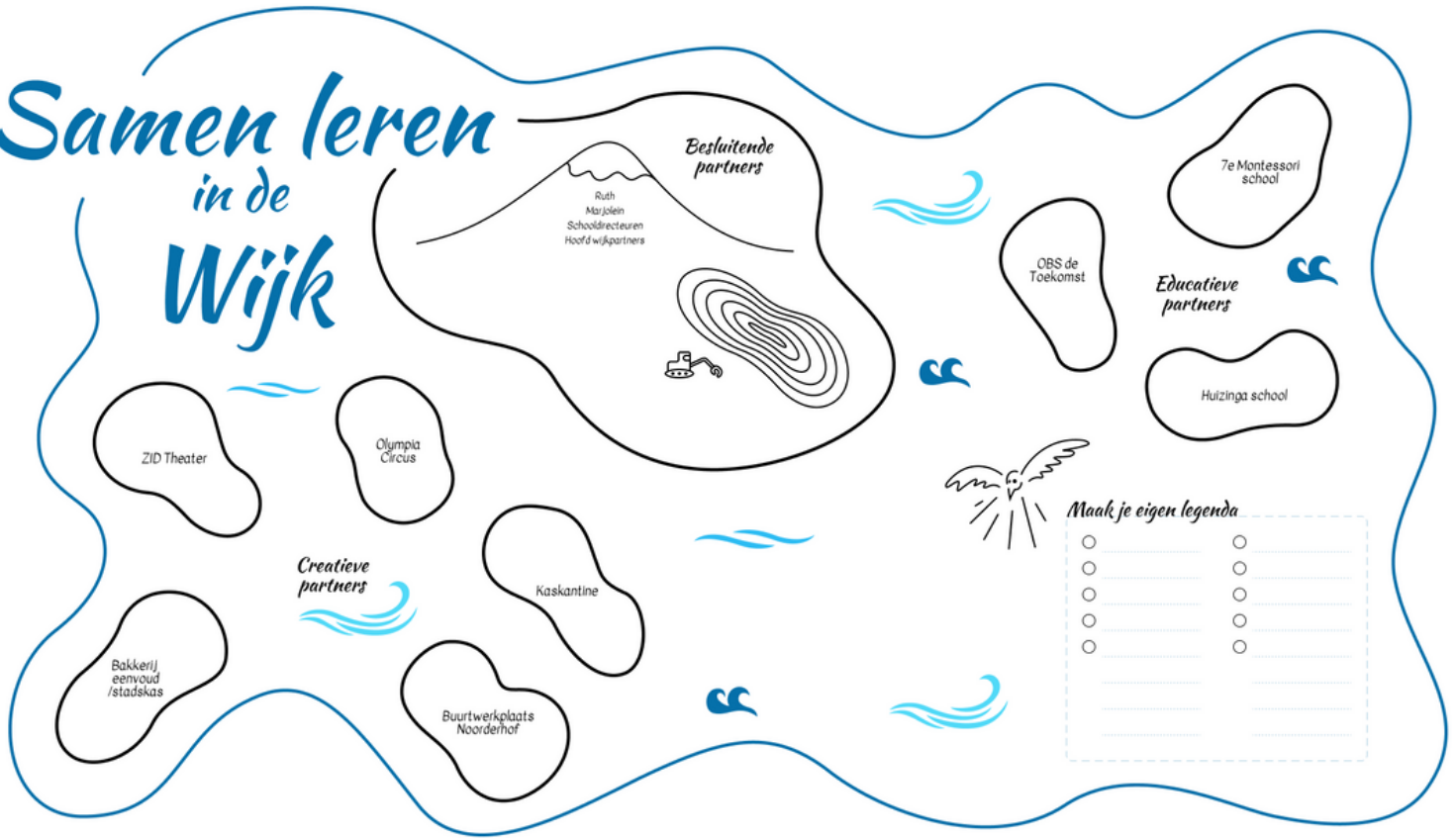
Factor 3 **De mate van betrokkenheid (vanuit rol, frequentie en tijd).**

Hoe betrokken je bent bij SLiW, wat invloed heeft op je perspectief over de organisatie. Misschien zit je bijvoorbeeld bij de besluitvorming; of help je mee de 6-weken te organiseren; of heb je direct contact met de kinderen.

Factor 4 **Ontwikkeling en/of helderheid van eigen visie.**

De mate waarop je je eigen visie al helder hebt of nog moet ontwikkelen, gerelateerd aan je discipline (makerschap, onderwijs, leren).

Samen leren in de Wijk

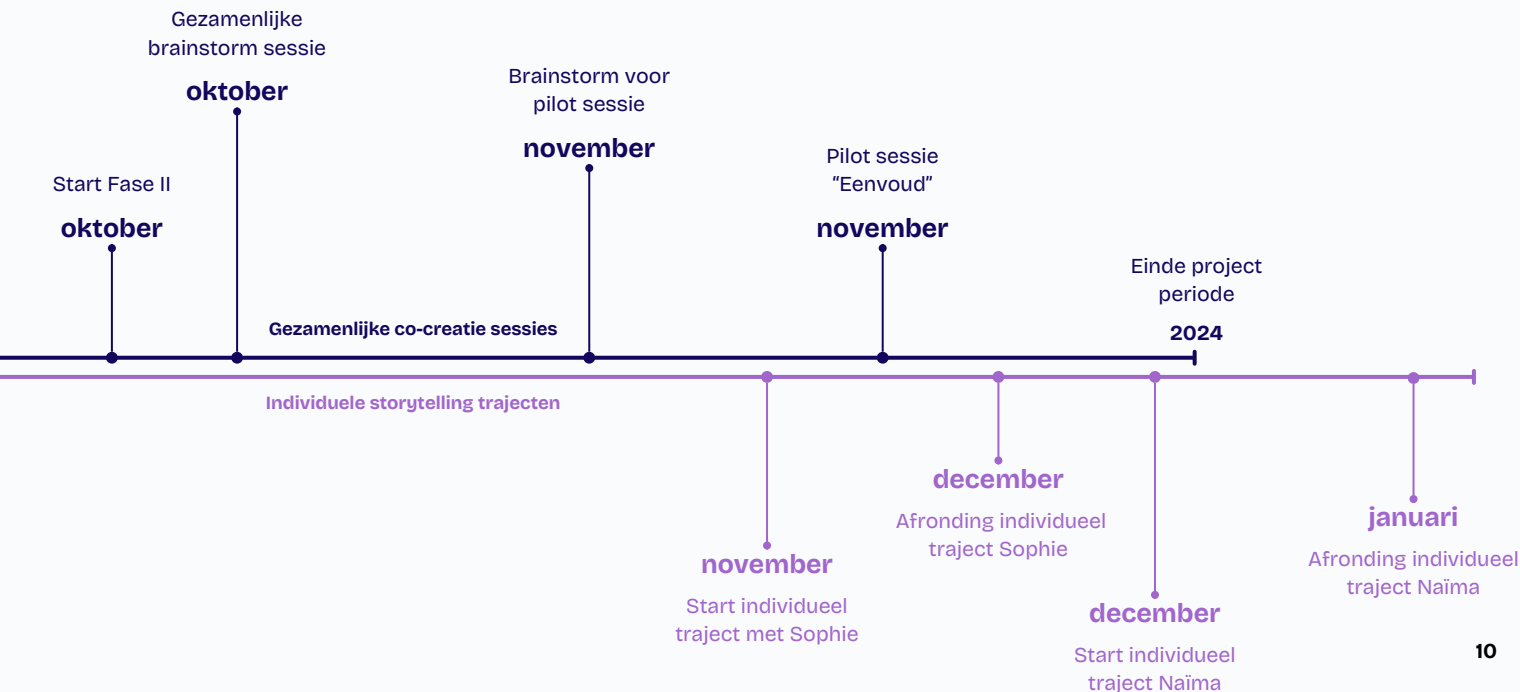

Een kaart als verbeelding van onze inzichten die we hebben gedeeld met SLiW. Deze kaart biedt een overzicht van SLiW als eilandengroep. Elke partner zit op haar eigen eiland en heeft een eigen kracht, maar er missen belangrijke verbindingen (bruggen, bootjes, pont etc.) die nodig zijn voor een gezamenlijk leerproces.

Hoofdstuk 5

Storytelling traject

Doel: Gezamenlijke en individuele co-creatie sessies faciliteren om het verhaal over Samen Leren in de Wijk (SLiW) op te halen.

Het storytellingtraject bestond uit twee individuele trajecten en gezamenlijke co-creatie sessies om uitwisseling binnen het initiatief te faciliteren.

In dit traject werd de waarde van het initiatief vanuit meerdere perspectieven opgehaald en zochten wij naar vormen die pasten bij de behoeftes van de partners.

Aan de hand van een brainstormsessie hebben we in co-creatie met de betrokkenen de behoeftes, wensen en visies van iedereen opgehaald. Vanuit deze behoeftes hebben de betrokkenen vanzelf eigenaarschap kunnen nemen over de invulling van de co-creatie sessie.

Zo heeft Peik Suyling van Bakkerij de Eenvoud, een eerste pilot sessie georganiseerd en zijn methode, die hij normaal met de kinderen uitvoert, ingezet, met als doel verbinding tussen de partners, de locaties en een eenheid te vormen in de gezamenlijke visie.

De individuele trajecten hebben we uitgevoerd met twee betrokkenen, waarvan de stemmen en perspectieven vaak op de achtergrond blijven. Met deze trajecten maken we ruimte om ook die onderbelichte stemmen naar boven te halen en te verbeelden op een manier die bij hun past. Beiden trajecten vonden tegelijkertijd plaats.

Brainstorm sessie

De brainstormsessie vond plaats in oktober 2023. Betrokkenen van SLiW dachten mee over het storytelling traject. Wat wilden ze dat de uitkomst was, hoe zou het eruit zien, en in hoeverre wilden ze daar zelf bij betrokken zijn?

Tijdens de sessie kwam o.a. naar voren dat er nieuwsgierigheid was naar de werkwijze van de partners. Er was behoefte om elkaar beter te leren kennen, in verbinding met elkaar te komen en om deze uitwisseling (met ondersteuning) zelf vorm te geven. Peik Suyling van Bakkerij de Eenvoud bood aan om een eerste uitwisseling te organiseren en hierbij zijn werkwijze te delen.

Wij vroegen iedereen om de vraag "waar heb jij behoefte aan" te beantwoorden vanuit hun **hart (gevoelens)** en vanuit hun **handen (acties)**. Dit is wat eruit kwam:

Hart

Verbinding met elkaar opzoeken

Niet alleen richten op overeenkomsten, maar juist ook de verschillen

Begrip en ruimte voor iedereens visie en kracht

Naar boven halen van de kracht van het initiatief

Waarderen en begrijpen van elkaars werk en inzet

Handen

Een netwerk (grid) dat over de wijk ligt dat structuur biedt aan de partners en de kinderen

Samen maken en organiseren

Aan elkaar knopen

Op creatieve manieren aan de slag gaan

Besef van een gezamenlijk doel

Actief ruimte maken voor input van elkaar

Pilot sessie

Voor de pilot sessie werden de partners van SLiW uitgenodigd om middels uitwisseling met elkaar te verbinden. Deze pilot sessie werd gefaciliteerd vanuit het onderzoek om te ondervinden of dit een werkvorm was die SLiW in kon zetten om - middels deze uitwisseling- de waarde van hun initiatief zelf op te halen en te verbeelden.

Lees in de bijlage het artikel van Liesbeth Sluiter waarin ze verslag doet van de pilot sessie.

Peik zette zijn methode - de zoektocht naar Eenvoud- in om:

- 1) Anderen binnen het initiatief kennis te laten maken met zijn werkwijze.
- 2) Een lens van eenvoud te bieden van waaruit problemen binnen SLiW bekeken, en mogelijk opgelost kunnen worden.
- 3) Om deelnemers beter te leren kennen.

De volgende inzichten kwamen uit de pilot sessie:

Het organiseren van zulke sessies met en voor onderwijs, waardoor de meerwaarde van het initiatief overgebracht kan worden.

Het verhaal moet verteld worden aan de leerkrachten en aan de scholen in de buurt.

Verhalen van iedereen die bij SLiW betrokken is; momenten delen die je raakten, die betekenisvol voor jou waren.

Iemand van buiten de organisatie - zoals Liesbeth Sluiter- die foto's maakt en een verslag schrijft over de sessie biedt ruimte voor de deelnemers om zich te richten op de sessie zelf, en biedt toegang voor partners die er niet bij konden zijn.

Individuele trajecten

Er zijn twee individuele storytelling trajecten uitgevoerd. Een met Naïma van ZID theater, en een met Sophie van Olympia Circus. Onderdeel van dit traject was het ophalen van de behoefte van Sophie en Naïma omtrent het ophalen en verbeelden van de waarde vanuit hun eigen perspectief.

In gesprek met Naïma

Naïma had de behoefte beter inzicht krijgen in haar werkwijze en hoe ze hierover kon vertellen. Tijdens de verkenningsfase kwam naar voren dat een gespreksvorm hielp bij het ophalen en verwoorden van Naïma's werkwijze. Daarom werd er gekozen voor een geschreven uitwisseling tussen Esther (een van de onderzoekers) en Naïma, die vervolgens de basis zou zijn voor een audiogesprek.

Dit gesprek werd geleid, opgenomen en bewerkt door Camiël Kesser. De opname is beschikbaar gemaakt voor SLiW.

Deze vorm van het ophalen en verbeelden van waarde is een voorbeeld van hoe de factoren die in de verkenningfase geïdentificeerd waren, toegepast kunnen worden. Naïma heeft namelijk een sterke **visie** op onderwijs en heeft moeite in het verbaliseren van haar visie, ze is sterk **betrokken** in de uitvoering van de Onderzoekend Leren sessies en doet dit in hoge **frequentie**. Daarnaast neemt ze vanuit haar eigen **discipline** veel kennis en methodes mee die ze inzet bij SLiW.

Uitkomsten van traject met Naïma

- 1 Een audiogesprek biedt ruimte** om dieper in te gaan op de werkwijze door vragen te stellen en terug te kunnen refereren naar informatie die eerder in het gesprek naar boven is gekomen.
- 2 Een gespreksleider** die niet bij SLiW betrokken is kan helpen in het stellen van vragen die helderheid biedt voor mensen die meer willen weten over het initiatief.
- 3 Dit traject** (geschreven voorbereiding en het audiogesprek) helpt in het bieden van inzicht in de werkwijze van SLiW, de relatie tussen de partner en het initiatief, en in het werk van de partner zelf.
- 4 Een audiogesprek kan ingezet worden** als promotiemateriaal voor partner en voor SLiW.

In gesprek met Sophie

Sophie wou graag weten of de intentie en liefde van haar inzet overkwam bij de kinderen. Hierin lag ook de behoefte om meer inzicht te krijgen op haar aanpak en de impact hiervan. Ze vermoedde dat haar aanpak niet goed paste bij alle kinderen. Omdat in dit onderzoekstraject er geen feedback bij de kinderen zelf opgehaald kon worden, gingen we op zoek naar een manier waarop Sophie haar eigen observaties kon noteren en analyseren om zelf antwoord op haar vragen te geven.

Hieruit kwamen twee (multimodale) dagboek opdrachten die ze kon maken tijdens het verloop van Pijler 1- Onderzoekend Leren. De opdrachten bestonden uit vragen die dieper ingingen op haar intentie en haar werkwijze, en het verzamelen van materiaal om haar antwoorden te onderbouwen. Het dagboek is de basis geworden voor een artikel waarin Sophie haar visie deelt.

Een **multimodaal dagboek** is een dagboek opdracht waarin verschillende media gebruikt kunnen worden om de vraag te beantwoorden. Het kunnen voice notes, foto's, tekeningen, GIFs, collage's, etc. zijn, en zijn dus niet gelimiteerd aan geschreven invullingen. Dit maakt het goed inzetbaar voor partners die voornamelijk uitvoeren tijdens de onderzoekend leren sessies.

De opdrachten die uitgezet zijn als onderdeel van de individuele trajecten zijn te vinden in de bijlagen.

Uitkomsten van traject met Sophie

- 1 Een multimodaal dagboek** biedt partner de ruimte om tijdens de uitvoering informatie op te halen in een vorm die bij hen past en die de werkzaamheden niet (te veel) verstoren.
- 2 Doordat de opdrachten gericht zijn** op voor, tijdens, en na de sessie, kunnen aannames 'getest' worden en kan de ontwikkeling van inzichten verbeeld worden middels de verschillende uitingsvormen.
- 3 Zo kunnen er bijvoorbeeld** meteen foto's gemaakt worden als antwoord op de vraag "wat zet je praktisch in om je doel te behalen."
- 4 Uitingen van het multimodaal dagboek** kunnen ingezet worden als promotiemateriaal voor partner en voor SLiW; bijvoorbeeld als artikel of als content voor sociale media kanalen.

Hoofdstuk 6

Onze suggesties

Wij ervaren SLiW als een uniek initiatief waar leren en ontmoetingen op verschillende plekken met verschillende mensen worden gefaciliteerd. Daar waar de verantwoordelijkheid normaal wordt opgepakt door scholen, wordt er nu een breder draagvlak gecreëerd door de wijkpartners. Dit zien wij als een krachtig en kwetsbare interactie die nog in ontwikkeling is.

We zijn onder de indruk dat op deze manier gezamenlijk verantwoordelijk wordt gedragen voor het ondersteunen van kinderen in hun ontwikkeling. Dat is niet vanzelfsprekend, en kan nog meer versterkt worden door meer in te zetten in uitwisseling, dialoog, en het *samen leren* binnen de organisatie.

Op basis van onze ervaringen tijdens de verkenningsfase en het storytellingtraject stellen wij het volgende voor*:

Maak actief ruimte voor gezamenlijke uitwisselingen

Investeer in het ophalen van individuele verhalen

*In de bijlage delen we ook de methodes die wij hebben ingezet, die jullie kunnen gebruiken als blauwdruk voor onze suggesties.

Gezamenlijke uitwisselingen

Er is behoefte aan uitwisseling binnen het initiatief waarin er kennis gemaakt kan worden met elkaars werkwijze, de waarde hiervan, en het (her)verbinden, of het opnieuw opzoeken van de gezamenlijke visie die SLiW bij elkaar brengt, en samen op zoek te gaan naar creatieve en innovatieve oplossingen. Uit ons onderzoek bleek dat partners te weinig van elkaar weten en dat veel betrokkenen niet op de hoogte zijn van alle ontwikkelingen binnen het initiatief. Daarom stellen wij voor dat:

- 1 Besluitvorming opengesteld wordt** voor iedereen die betrokken is bij SLiW.
- 2 Uitwisselingssessies gefaciliteerd worden** door SLiW waar op informele wijze ervaringen, behoeftes en zorgen opgehaald en gedeeld kunnen worden.
 - Deze sessies kunnen structureel aangeboden worden, zoals ieder kwartaal of half jaar.
 - Handreiking naar leerkrachten en directeurs nodig om dit te laten passen binnen hun werkschema's.
 - Partners budget krijgen om zelf de sessie vorm te geven en te organiseren; de pilot sessie kan hiervoor als blauwdruk genomen worden.
 - Houd rekening met factoren (mate van betrokkenheid, visie, doorgeven van lessen, rol van partner) die invloed hebben op welke waarde de partner kan ophalen, en welke methoden er nodig zijn om dit te faciliteren. In groepsdynamieken zijn er vaak interacties die ervoor zorgen dat bepaalde stemmen minder of ongehoord blijven. Dan is de vraag of een individueel traject beter past, en of deze naast gezamenlijke sessies of als vervanging hiervan ingezet kunnen worden.

Individuele trajecten

Door bestaande dynamieken en geïdentificeerde factoren kunnen individuele trajecten helpen om recht te doen aan de impact die individuen binnen het initiatief maken. In een individueel traject kan de werkwijze volledig aangepast worden op de behoefte van het individu en kan in relatief korte tijd veel informatie opgehaald worden. Ook sterkt het diegene in het zelf ophalen en verbeelden van hun waarde en biedt het toegang voor anderen (binnen en buiten) SLiW om beter te begrijpen wat iemands werk(wijze) inhoudt en oplevert. Daarom stellen wij voor dat:

- 1 Er per half jaar** een of twee individuele trajecten plaatsvinden waarin partners begeleid worden in het ophalen van hun ervaringen. Deze zijn gekoppeld aan de onderzoekend leren trajecten, en vinden kort ervoor, tijdens, of kort erna plaats.
- 2 Er is budget nodig** om het uurloon van de partners te vergoeden en eventuele inzet van een schrijver/podcast maker/fotograaf. Hiervoor is er een gesprek nodig met de partner waarin er een duidelijke opdracht geformuleerd wordt en er een inschatting gemaakt wordt van benodigde tijd en andere middelen.
- 3 De trajecten moeten passen** binnen de werkpactijk, duidelijke kaders hebben en kunnen alleen uitgevoerd worden als de partner zelf aangeeft hier behoefte en ruimte voor te hebben.
- 4 Idealiter levert een traject materiaal op** dat ingezet kan worden om binnen SLiW te circuleren en eventueel als promotiemateriaal in te zetten.
- 5 Hierbij is het van belang om te beseffen** dat ieders perspectief en ieders waarde onderdeel is van het **gezamenlijke verhaal** dat SLiW maakt; door structureel ruimte te maken voor individuele ervaringen kan het initiatief bekrachtigd worden en zich verder ontwikkelen.

Hoofdstuk 7

Tot slot

Wij willen iedereen bedanken voor deze prachtige samenwerkingen. Wij hopen elkaar in de toekomst te zien en in contact te blijven om met elkaar te blijven uitwisselen.

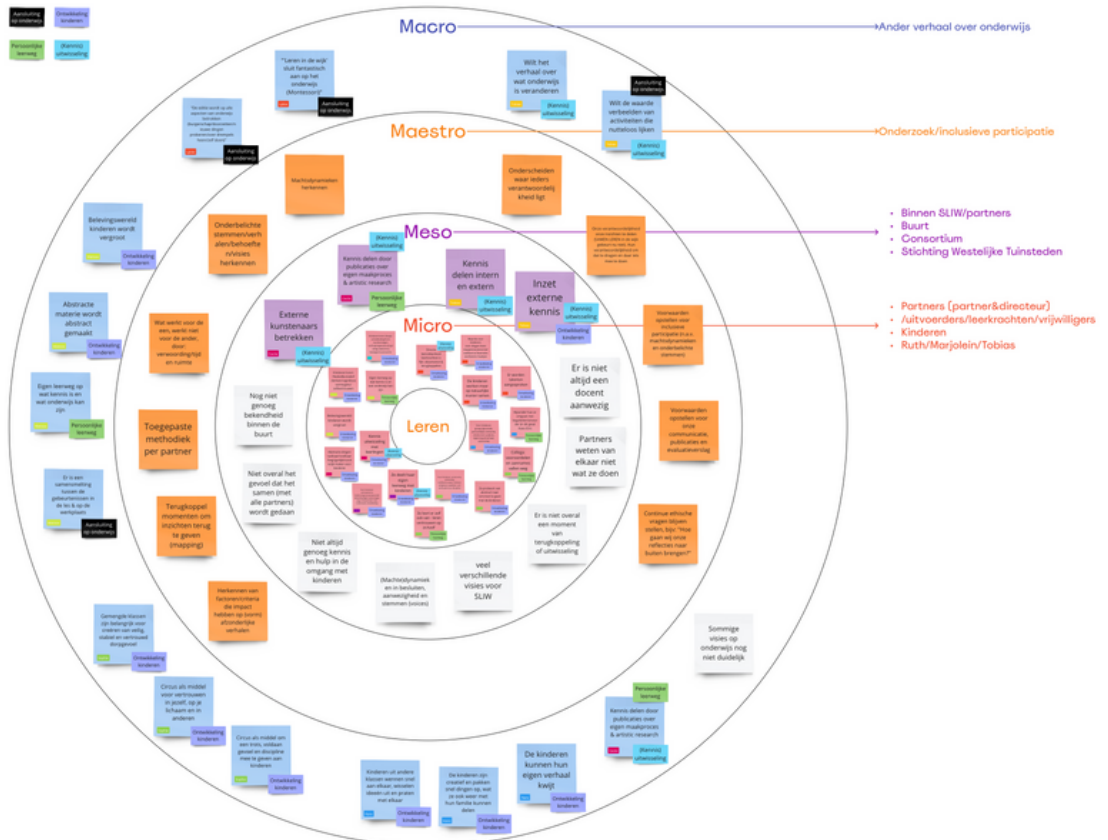
Veel liefs,
Esther, Monique en Bodil

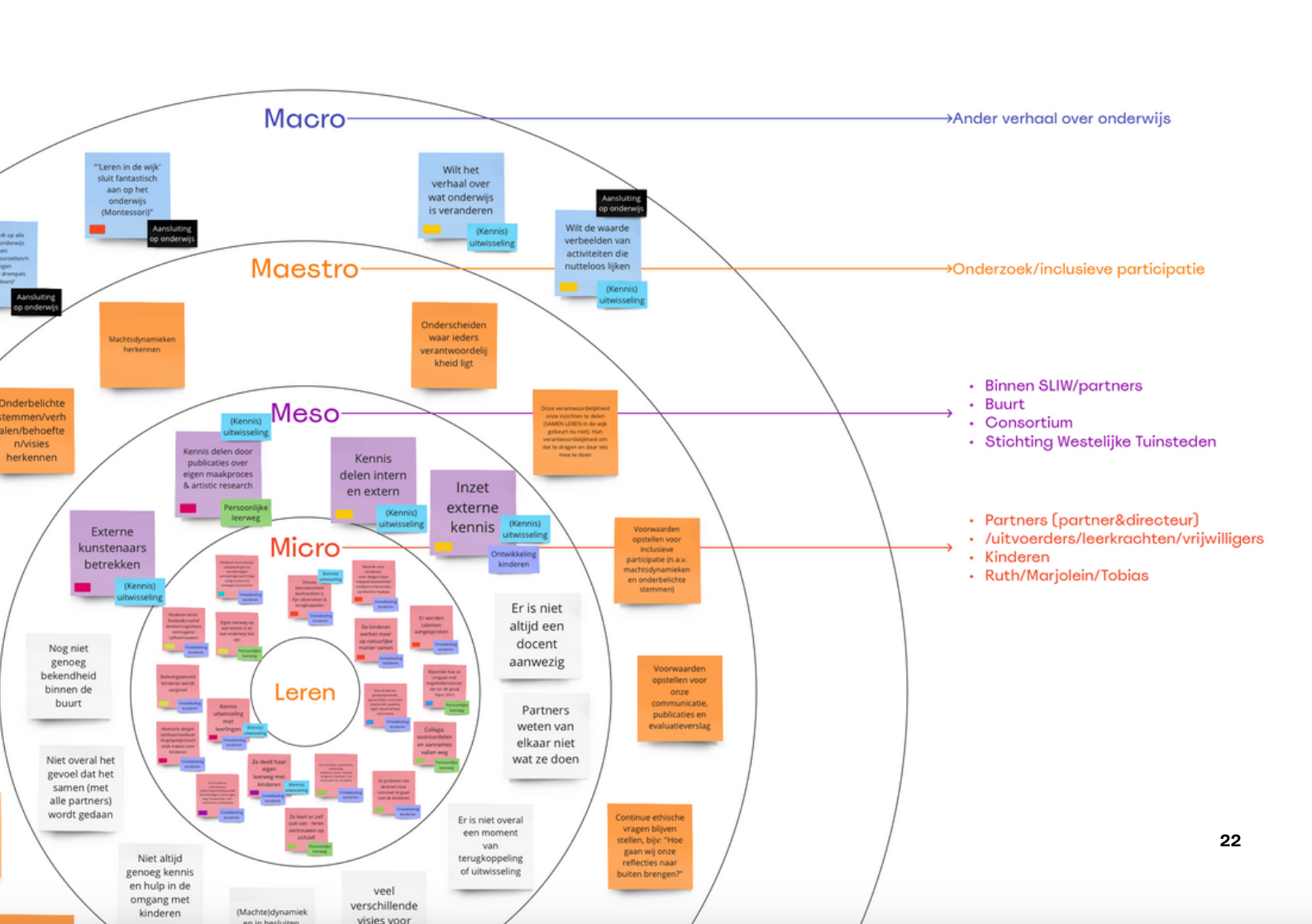
Esther Aminata Kamara (HvA) e.a.kamara@hva.nl

Bodil Liesdek (HvA) b.b.liesdek@hva.nl

Monique Leygraaf (IPABO) m.leygraaf@ipabo.nl

Bijlagen

SAMEN

LEREN IN DE

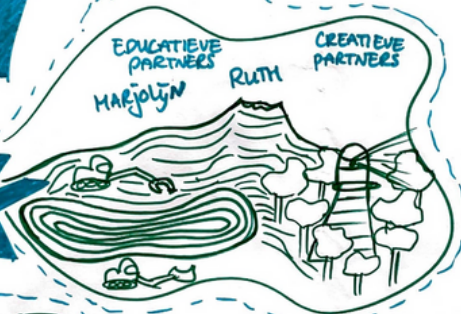
Wijk

BESLUITEN DE PARTNERS

EDUCatieve PARTNERS
MARJOLIJN

CREATIEVE PARTNERS
RUTH

EDUCatieve PARTNERS

OBS DE TOEKOMST

7e MONTESSORI SCHOOL

HUIZING SCHOOL

VERBONDEN
BETROKKEVEN
HEID

ZID THEATER

OLYMPIA CIRCUS

KAS KANTINE

CREATIEVE PARTNERS

BUREAU WERKPLAATS
WOODEK
HOF

BAKKERIJ
EENVOUD
STROCKAS

SCHALEN
&
DARREVEN

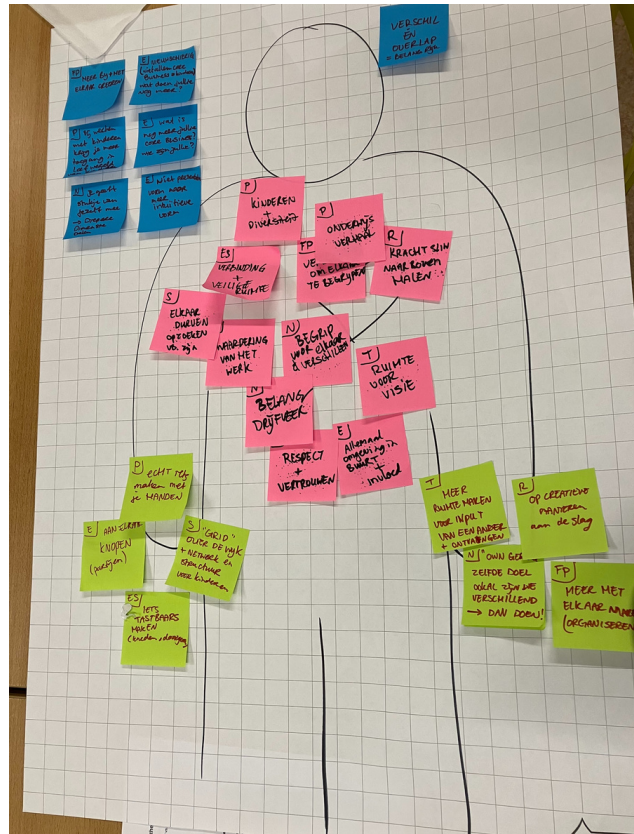
ROL
POSITIONERING

FACTOREN:

3
4
VISIE

Bijlagen / Brainstormsessie

Brainstorm sessie

Ons doel

- Geen uitlopen en gedaver
- Uplifting, iedereen loopt weg met motivatie, inspiratie en een gevulde maag
- Wij hebben plezier

1. Introductie/warmlopen (10 min)

- Welkom heten
- Check-in met iedereen → creatief
 - Stickers/papier met naam + welke organisatie
 - "Waar kunnen wij jou wakker voor maken?"
- Uitleggen wat er op het programma staat
 - Ook al in de mail vermeld:
 1. Uitleg brainstorm en co-creatie sessies door Esther
 2. Eerste oefening: wat willen we uit de sessies halen?
 3. Lunchen
 4. Tweede oefening: op welke manier willen we werken?
 5. Derde oefening: wat gaan we doen tijdens de sessies?
 6. Afsluiting
 - Uitleg van het 'pakketje': post-its, pen en papier, stickers
 - focus behouden
 - ideeën kunnen noteren terwijl je luistert

- Vragen: *is er iets wat wij moeten weten of waar we rekening mee kunnen houden?*

2. Uitleg brainstorm en co-creatie sessies (15 min)

Waarom doen we dit?

- Observaties vanuit ons onderzoekstraject
- Onderzoeksvraag
- Onze manier van werken

• Eerst gaan we even terug naar de onderzoeksvraag voor Verhalen van waarde: *Hoe kunnen wij de betrokkenen van Samen Leren in de Wijk in staat stellen zelf de waarde van hun initiatief te grijpen en verbeelden?*

De focus ligt hierin op het vangen van de waarde, maar ook op het "in staat stellen van". Dit betekent dat alles wat we doen, we zoveel mogelijk met jullie samen doen door op een participatieve manier samen te werken, zodat jullie uiteindelijk zelf in staat zijn dit proces uit te voeren. Wij proberen dus ruimte te faciliteren voor jullie om hieraan mee te werken en te ervaren hoe je zoiets kunt aanpakken.

We hebben voor de zomer de meeste van jullie ook al gezien, we hebben meegelopen en gesprekken gevoerd met sommigen. Hieruit zijn ook veel inzichten naar voren gekomen die ons een beter zicht hebben gegeven op wat SLiW is, hoe de structuren in elkaar zitten en hoe de interactie binnen SLiW gaat. Tijdens die gesprekken en uitwisseling hebben we kunnen luisteren, observeren en ook bepaalde dynamieken waargenomen die van invloed zijn op hoe SLiW op dit moment draait.

→ Bijv. dat er mensen zijn die direct met de kinderen werken, maar niet aan de besluit tafel zitten

→ Bijv. het ontbreken van een bepaalde uitwisseling tussen locaties, partners en/of het het bestuur

Dit is allemaal belangrijk om te blijven evalueren en mee te nemen in het ontwerpproces, zodat je uiteindelijk dit soort sessies en uitwisselingsmoment zo vorm kan geven dat elk perspectief gehoord en gewaardeerd wordt en zo een gezamenlijke visie en stem kan vormen.

- Overview geven van de sessies → strategie (kort, en ze kunnen aangepast worden)
 - Voorwaarden sessie

- Verbeelding sessie
- Uitwisseling sessie
- Doel van deze brainstorm
 - Hoe gaan we de co-creatie sessies invullen en vormgeven?
 - Sub: *Wat willen we uit de co-creatie sessies halen?*
 - Sub: *Op welke manier willen we werken?*
 - Sub: *Welke creatieve vorm gebruiken we om dingen vast te leggen?*
 - OF: *Een vraag van jullie (bijv. hoe krijgen wij het voor elkaar/ hoe maken wij het niet belastend/ hoe haalt iedereen hier iets uit?)*
 - Uitleg geven over hoe en wat een brainstorm is en hoe het werkt, trust the process

• Met een brainstorm creëer je ruimte om je creativiteit en gedachten op de loop te laten. Hierin is het ontzettend belangrijk om aan te merken dat er bij een brainstorm niks te fout of raar is. Het gaat erom dat je, net als een funnel, van breed naar specifiek toe kan werken in fasen. Daarmee gaan we van de oppervlakte naar latente kennis en kom je juist bij ideeën, gevoelens en gedachten die dieper liggen.

Met deze brainstorm willen we een gezamenlijk(e) doel en visie vormen over hoe we de sessies in gaan vullen. Ieder perspectief telt hierin en draagt iets bij en daarom is het belangrijk dat iedereen tijdens een brainstorm kan participeren. Niet iedereen kan namelijk meteen verbaliseren wat zij denken en zo zorgen we ervoor dat de meerstemmigheid wordt vertegenwoordigd en we in meerdere behoeftes kunnen voorzien, zonder meteen naar een gemiddelde te gaan. Want multiple things can exist at the same time.

→ door naar eerste oefening

3. Eerste oefening (20 min)

Wat willen we uit de co-creatie sessies halen?

(Persoonlijk is specifieke motivatie, wat je drive is? vs. Voor SLiW is meer als hoe we als initiatief kunnen groeien)

Drie sessies (uitdiepen)

1. Voorwaarden
2. Verbeelding
3. Uitwisseling

▼ Waarom brainstorm sessie? (bovenin al beschreven als koppeling naar eerste oefening)

Gezamenlijk doel en visie vormen en op 1 lijn te trekken. We willen dat iedereen vanuit hun eigen perspectief iets bijdraagt over wat zij uit de sessies willen halen.

Waarom willen we dat iedereen iets zegt? → om meerstemmigheid te vertegenwoordigen, zonder naar een gemiddelde te willen gaan (multiple things can exist at the same time) - om in meerdere behoeftes voorzien

- **Waarom een brainstorm?** → niet iedereen kan meteen verbaliseren wat zij uit de co-creatie sessies willen halen
 - ze snappen onze gedachtegoed nog niet
 - het antwoord is niet oppervlakkig/eenzijdig → het vergt aandacht en creatieve ruimte om op iets te komen
 - we willen weg van oppervlakkige kennis naar latente kennis

Method: Round-robin brainstorm

- Icebraker: iedereen zegt iets, maar niemand mag erop reageren → geeft ruimte om mee te doen

- Welke vragen willen wij stellen?
→ 3 rondes met drie verschillende niveaus, zonder reacties
 - Wat wil je uit de sessies halen vanuit je hart? (gevoel)
 - Wat wil je uit de sessies halen vanuit je hoofd? (gedachten)
 - Wat wil je uit de sessies halen vanuit je handen? (actie)

Ronde 1 - voelen vanuit je hart (gevoel)

- stel de vraag: *Wat wil je uit de sessies halen als je denkt vanuit je hart?*
- iedereen neemt tijd om te voelen (1 min)
- rondje afgaan → iedereen deelt een ding wat bij hen opkomt (3 min)

Ronde 2 - voelen vanuit je hoofd (gedachten)

- stel de vraag: *Wat wil je uit de sessies halen als je denkt vanuit je hoofd?*
- iedereen neemt tijd om te voelen (1 min)
- rondje afgaan → iedereen deelt een ding wat bij hen opkomt (3 min)

Ronde 3 - voelen vanuit je hart (gevoel)

- stel de vraag: *Wat wil je uit de sessies halen als je denkt vanuit je handen?*
- iedereen neemt tijd om te voelen (1 min)
- rondje afgaan → iedereen deelt een ding wat bij hen opkomt (3 min)

Output: een doel en visie

- Welke overeenkomende/overkoepelende thema's of antwoorden zien we?
- Hoe kunnen we daar een geheel van maken, en omvormen tot een gedeeld(e) doel en visie?

Benodigheden:

- Flipover (lichaam getekend)
- Stiften
- Post-its

Lunch (20-30 min)

- Vragen aan Naima om na de pauze te starten

4. Tweede oefening (20 min)

Op welke manier willen we werken?

- Hier gaan we ook verder op door in de *Voorwaarden sessie*, waarin we randvoorwaarden samen gaan opstellen die we volgen voor de sessie erna.
 - wat vinden wij belangrijk in de samenwerking tijdens de sessies?
 - in de verbeeldingssessie en hoe we naar een gezamenlijk verhaal gaan komen
- Nu vooral globaal en praktisch

Waarom willen wij dit weten?

Vooral om problemen te voorkomen. We zijn met veel verschillende mensen en daarom is het belangrijk om de verwachtingen op te halen, te delen en ankerpunten vast te stellen. Zo kunnen we dit samen vormgeven, om chaos te voorkomen en te zorgen voor een fijne samenwerking.

▼ Opsomming waarom

- wij faciliteren de uitwisseling vanuit het onderzoek
- dit is een nieuwe vorm die nog niet bekend is

- vormt zich als we go along
- richtlijnen/ankerpunten of vaststellen om geen chaos te creëren en om een fijne samenwerking te bewerkstelligen
- veel verschillende mensen → misschien problemen
 - verkeerde verwachtingen die niet uitkomen
 - verwachtingen om mee te kunnen doen dus echt committed te kunnen zijn
 - tijdsdruk en uitval
 - communicatieproblemen
 - geld
 - tijd en ruimte: wie doet wat, welke rol, hoeveel tijd gaat het kosten, krijg je ervoor betaald?
 - tussen onderzoekers en SLiW, binnen SLiW
- wij weten niet wat er op gaat komen/wat de suggesties gaan zijn/wat er tijdens discussies gaat gebeuren
 - twee dingen om te doen
 - onszelf tijdens lunch afzonderen om op uitkomst door te denken
 - OF: na de sessie pas naar alle uitkomsten kijken

[Method: Droom/nachtmerrie scenario → optie voor Voorwaarden sessie]

Method: Brainwriting + starbursting

Optie 1. WWWWH in thema's onderverdelen

Optie 2. Op basis van thema's die opgekomen zijn in de eerste oefening

- **Cognitief:** Aantal thema's (wwwwh) benoemen en dan in groepen uitwerken
- **Gevoelsmatig:** Dan gezamenlijk bespreken en keuzes maken

Thema's:

- (Wie) Uitvoering, participatie, organiseren
- (Wanneer) Tijd per sessie, tijd voor organiseren, frequentie,
- (Waar) Plek van sessies, plek van organiseren
- (Hoe) Vergoedingen (deelname en organiseren), benodigdheden, catering
- (Wat) ? .. afhankelijk van output andere vragen >>> *open pagina > basis voor de volgende oefening*
- (Waarom) Waarom is dit voor jou/SLiW belangrijk? >>> *open pagina* (meenemen naar voorwaarden sessie)
- Eventueel extra thema

Zeven mensen die iets op willen gaan schrijven → in tijdnood dus groepjes maken

Stap 1 - groepjes maken

- Tobias + Ruth
- Frans Paul + Naïma (+Eva)
- Peik + Sofie (+ Eva)

Stap 2 - eerste ronde

- Vellen uitdelen (WWWH)
- Per groep alles opschrijven waar jullie op komen/wat jullie belangrijk vinden/vragen die opkomen etc. (8 min)

Stap 3 - doorwisselen

Stap 4 - tweede ronde

- Per groep de vellen van de vorige groep aanvullen/vragen opschrijven die opkomen (8 min)

Stap 5 - Bespreken

- De uitkomst bespreken met elkaar (5 min)
 - Opvallend heden
 - Opmerkingen
 - Conclusies → link naar derde oefening

Output: vellen met een overzicht aan voorwaarden voor samenwerking, organisatie en uitvoering van de sessies

Benodigdheden:

- A3 vellen (met thema's, met opengelaten ruimte, met open thema's → in totaal 9 vellen)
- Post-its
- Stiften (3× 2 stiften in verschillende kleuren + 2 stiften voor open vellen)

5. Derde oefening (20 min)

(Wat) Wat gaat er gebeuren in de sessies?/ wat gaan wij doen (organiseren)

→ terugkoppeling hoofdvraag: *Hoe gaan we de co-creatie sessies invullen en vormgeven?*

Alles wat opgehaald is in de vorige oefeningen categoriseren:

Wat hebben we opgehaald?

- Ideaal: hart/hoofd/handen
- Praktisch: de WWWWH
- andere thema's

Welke categorieën?

- Voorwaarden sessie
- Verbeelding sessie
- Uitwisseling sessie

- notities, vragen
- Next steps/benodigdheden (MUST)

Stap 1 - Oprissen

- We pakken het ideaal er weer bij, even oprissen

Stap 2 - Invullen

- We willen de vraag "Hoe gaan we de co-creatie sessies invullen en vormgeven (bijv. ook opzetten)?" → WAT (gaan we eigenlijk doen, zowel in de sessies, als daarbuiten).

Ruimte voor wat nog open ligt

6. Afsluiten (10 min)

De next steps en benodigdheden

Bijlagen / Pilot sessie

Eenvoud

met

Peik

Uitnodiging: SLiW Get Together
1e editie: "Eenvoud: Hosted by Peik"

Een prikkelende sessie waar je elkaar
en SLiW beter leert kennen

Locatie: **Buurtwerkplaats Noorderhof**
(President Allendelaan 3)

Datum en tijd: **Donderdag 23 november**
van **15:00-17:00** (inloop vanaf **14:45**)

Samen Leren in de Wijk X Onderzoek Verhalen van
Waarde presenteren de ALLEREERSTE:

"SLiW Get Together" editie "Eenvoud: Hosted by Peik"

Ben je nieuwsgierig naar elkaar, wil je het vuur van Samen Leren
in de Wijk weer aanwakkeren en sta je open voor nieuwe
manieren om met elkaar te verbinden? Kom dan op **donderdag 23**
november van 15:00-17:00 naar de Buurtwerkplaats voor de
SLiW Get Together vol warmte, inspiratie en (creatieve) voeding.

Een kleurrijke en smakvolle sessie waarin Peik je vol
enthousiasme meeneemt in zijn bijzondere werkwijze en wereld
van Eenvoud. Samen werken we al knedend aan ons gezamenlijke
verhaal, met flinke ruimte voor eigenzinnigheid, vragen, ideeën
en nieuwe ontdekkingen om elkaar en Samen Leren in de Wijk
beter te leren kennen.

Neem jezelf en je goede zin mee, dan zorgen wij voor lekker eten
en een waardevolle sessie.

Locatie:
Buurtwerkplaats Noorderhof
(President Allendelaan 3)

Datum en tijd:
Donderdag 23 november van
15:00-17:00 (inloop vanaf **14:45**)

RSVP voor dinsdag 21 november:
06 41 07 18 89 (Esther) of in de
SLiW WhatsAppgroep

Vergoeding voor deelname:
Cadeaubon

De volgende bijlagen worden via de mail meegestuurd.

'ALLES WAT JE MET LIEFDE BENADERT WORDT EENVOUDIG'

Pilotsessie voor onderzoek naar de impact van culturele wijkinitiatieven

Het is 23 november 2023, de dag nadat bij de Tweede Kamerverkiezingen het politieke klimaat in Nederland even guur werd als het herfstweer van deze maand. Bij de pipowagen van bakkerij de Eenvoud, op het terrein van Buurtwerkplaats Noorderhof aan de Sloterplas in Amsterdam Nieuw-West, staat een groepje mensen te koukluemen. Meer dan met het weer heeft hun kippenvet te maken met het besef dat Nederland de komende vier jaar mogelijk een regering krijgt die mensen uit elkaar gaat drijven in plaats van samenbrengen. Het groepje stommelt de pipowagen in, waar ze verwelkomd worden door de warmte van de voorgestookte oven. In de loop van de middag zal het gevoel van ontheemding plaatsmaken voor verbondenheid.

Verhalen van Waarde

De bijeenkomst bij bakkerij de Eenvoud is tot stand gekomen op verzoek van Esther Kamara en Bodil Liesdek, als onderzoekers aan de Hogeschool van Amsterdam (HVA) betrokken bij het project 'Verhalen van Waarde' en deelnemers aan de sessie van vandaag. Hun onderzoek heeft als doel de waarde en impact van culturele wijkinitiatieven bloot te leggen en te verbeelden, met *storytelling* als creatief gereedschap. Beoogde begunstigen van het onderzoek zijn de wijkinitiatieven zelf, plus organisaties die baat kunnen hebben bij waardevolle onderdelen van zulke initiatieven – denk aan gemeenten, scholen en buurthuizen. Deze bijeenkomst is een pilot sessie, een test om zien of en hoe uitwisseling tussen partners van een wijkinitiatief hun samenwerking kan versterken en verder helpen.

Samen Leren in de Wijk

Het wijkinitiatief in deze sessie is het programma Samen Leren in de Wijk, vandaag vertegenwoordigd door Ruth Hooiveld en Marjolien Lokhorst. Het bloeide in 2019 op in Amsterdam Nieuw-West als een gezamenlijk project van drie basisscholen en vijf wijkpartners. Doelstelling: de leefwereld van kinderen verbreden en cohesie in de wijk vergroten. Opzet: bovenbouwleerlingen krijgen – onder schooltijd! – in qua school gemengde groepjes les van vijf verschillende culturele wijkinstellingen, bij die instellingen thuis, met een gezamenlijke eindpresentatie in het gastvrije buurtegebouw van de community Ru Paré. Met Samen Leren in de Wijk hebben leraren, wijkpartners, ouders en kinderen een ontdekkingsreis aangezwengeld die de wijk samenbindt en kinderen de ruimte geeft om hun vleugels uit te slaan. 'Het is precies de soort tegenkracht die we nu nodig hebben,' zegt Esther. 'Vanmorgen voelde ik me machteloos en twijfelde ik aan alles, maar een ontmoeting met wetenschapper en verhalenverteller Aminata Cairo herinnerde mij er weer aan: dit soort initiatieven ontstaan juist omdat beleid en politieke validatie achterlopen op wat gebeurt in de samenleving. Dit werk is nu nog belangrijker geworden.'

Een nieuwe lens

De wijkpartners van Samen Leren in de Wijk vormen samen een kleurig palet van kennis en vaardigheden. Er zit een toneelgroep bij, een buurtwerkplaats, een groep die moestuinert, kookt en een zelfvoorzienend leven nastreeft, een circusshow, en bakkerij De Eenvoud waar we nu om de tafel zitten. Van de laatste twee partners zijn respectievelijk Sofie en Peik Suyling van de partij. Peik heeft niet alleen de oven opgestookt, theewater opgezet en brooddeeg voorbereid, maar ook een manier bedacht om deze bijeenkomst over Samen Leren in de Wijk te structureren. Hij stelt voor om een issue van het programma, iets waar een wolk van onenigheid en discussies omheen hangt, te bekijken door een nieuwe lens: die van de eenvoud – niet voor niets naam en motto van de bakkerij. Om de waarde van dat begrip te verduidelijken, vertelt hij over het ontstaan van bakkerij de Eenvoud. Hoe hij als kunstenaar en sociaal ontwerper werkloos raakte toen in 2012 culturele subsidies werden afgebouwd. Hoe hij toen teruggreep op een oud idee: 'Als het met de kunst niet goed gaat, word ik bakker.'

Eenvoud

'Ik wilde niet tegen de bierkaai vechten, en alle complexiteit achter me laten. Ik wilde gewoon weten wat er zou gebeuren als ik met iemand een broodje ging bakken. Mijn moeder heeft me geleerd hoe je met niets toch van alles voor elkaar kunt krijgen. Ik herinner me bijvoorbeeld hoe we op vakantie waren in een huisje in de Bommeleerwaard. Er was niets, geen elektriciteit, geen stromend water. Ze waste onze kleren in een ketel water die ze met een gasfles opwarmde, en ik mocht met haar mee in een roelboorte om ze uit te spoelen in een algedamde arm van de Maas. Zo klein als ik was, voelde die eenvoud als kwaliteit. Zo iets trekt een universum open waarin veel mogelijk is, waarin de wereld niet gecodeerd of geframed is. Brood bakken is net zo iets. Je hebt simpele ingrediënten die veranderen in iets anders. Je hebt handelingen, je hebt tijd. Als je ervoor openstaat, is deeg een leermeester. In de oven heb je het vuur, dan komt de geur, uiteindelijk het brood. Dat is aantrekkelijk om je mee te verbinden.'

Thuisgevoel

Nadat Peik op de Buurtwerkplaats Noorderhof in Amsterdam-West in een schaftwagen een lemen oven had gebouwd en de eerste broodjes had gebakken, ging het groeien. Het begrip 'thuisgevoel' deed zijn intrede. De broodjes leidden tot praatjes, tot gezelligheid, gedachtenwisselingen en ontmoetingen. De bakkerij in de pipokar bleek een loopplank naar sociale verbinding, naar onverwachte gemeenschappelijkheid – hoe verschillend de mensen die binnenliepen soms ook waren. De broodjes kosten niets, sommigen brachten zelf deeg mee. De eenvoudige principes van gulheid en wederkerigheid leidden tot verbondenheid, tot een gevoel van eigenaarschap, van handelingsbekwaamheid. Alles, eigenlijk, waarin onze samenleving nu zo hopeloos tekortschiet. Nadat bewoners van het Groningse gehucht Hongerige Wolf op het gelijknamige muziekfestival kennis hadden gemaakt met bakkerij de Eenvoud, wilden ze er zelf ook een. 'Dat werd de tweede,' zegt Peik. 'Inmiddels zijn er tien, waarvan één in Berlijn.'

Alles met aandacht

Buiten dwarsvaren gele blaadjes voorbij. Op de Sloterplas dansen schuimkopjes. Peik deelt broodkzakjes uit en vraagt iedereen daarop associaties te schrijven bij het begrip eenvoud. In de stilte die neersaalt over het penneende gezelschap hoor je alleen de deegstriem van Peik aan het werk. Hij verdeelt het gerezen deeg in kleine porties en draait daar bolletjes van. Na een minuut of tien deelt Ruth als eerste haar resultaat. 'Ik denk om te beginnen aan eten. Hoe eenvoudiger gerechten zijn, hoe lekkerder. Zoals brood. Toch komt daar ook veel bij kijken: de juiste temperatuur en vochtigheid, goed kneden, het is een wetenschap. Eenvoud en complexiteit kunnen samengaan. In 2019 maakte ik een lange reis door Ecuador. We leefden met de natuur, back to basics. Het was wel een dagtaak, en de dagen vlogen voorbij. Waar ik op uit kom: eenvoud is in het moment zijn, echt contact maken, iedere stap bewust zetten, alles met aandacht doen.'

De kern en het al

Marjolien ziet eenvoud vooral in de context van relaties en verbindingen. 'In jouw ruimte verwelkom je andere mensen, maar je benoemt daar alleen de kern, verder vul je niets in. Geen poepsop of tierelantijntjes die de ruimte volbouwen, want dan kan er niets meer ontstaan. Neem een kind dat zich verveelt, dat is een toestand waarin het iets nieuws zoekt en kan laten gebeuren, juist omdat ruimte en tijd niet zijn ingevuld.' Sofie heeft een cirkel getekend die 'de grootsheid van het al' verbeeldt. Hoe ga je daarmee om? Ze onderscheidt het begrippenpaar simpliciteit en complexiteit, het eerste is te vlak en oppervlakkig, het tweede te vol en verwarmend. De oplossing zit 'm in eenvoud, die beide combineert. Vanuit eenvoud kun je voelen, categoriseren en verwoorden. Dat leidt tot dieper begrip van 'het al', en tot voedende actie. 'Eerst moet je naar binnen,' zegt ze, 'daarna naar buiten.'

Liefde

Ook Bodil maakte een cirkel, of liever gezegd een spiraal. Die bestaat uit woorden en begint binnenin met 'luisteren', dan volgen 'vredig – minimalistisch – liefde – orde – connecties – dankbaarheid – contact maken'. Eenvoud maak je zelf, vindt ze. 'Je kunt orde in chaos scheppen door de manier waarop je kijkt. Luisteren is belangrijk, dankbaarheid ook. Dankbaarheid voor wat je bent, en waar je bent. Mijn familie met allemaal rondrennende broertjes en zusjes lijkt soms chaos. Maar dan stel ik me voor dat ik als tachtigjarige terugdenk aan die momenten en dan zie ik ze ineens als mooi, als samen zijn en spelen.' 'Ben je gelovig?' vraagt Peik. 'Dankbaarheid is een term die vaak in het geloof gebruikt wordt; jij zet hem hier actief in voor de relatie met de wereld om je heen.' 'Geloof betekent dat je de controle loslaat,' verduidelijkt Bodil. 'We willen altijd maar begrijpen, maar dankbaarheid zegt: het is zoals het is, ga daarmee aan de slag.' Peik: 'Een vrouw die hier op bezoek was zei ooit: 'Alles wat je met liefde benadert wordt eenvoudig.'

Verbinding

Op Esthers broodzakje staan woorden als acceptatie, verwondering, woordeloos, stilte, afstand en toch dichtbij, stevig/leeting, fundament, verbindend, vogel, ruimte en rijk. In de beste storytelling-traditie vertelt ze daarbij verhalen. 'Het moment nét na een goede familiemaaltijd – veel is er niet nodig, samen zijn, eten, naast elkaar zitten. Het is rijk in eenvoud. Ik herinner me ook een moment dat ik naast mijn broertje op de bank zat terwijl hij door zijn telefoon bladerde. Er gebeurde niets, maar ik voelde me blij en verbonden.' 'Mijn leven is heel complex, met dubbele culturen, dubbele religies. Een flipperkast, het schiet alle kanten op. Ik verlang vaak naar eenvoud en probeer daar te komen met middelen als herhaling, het bekende zoeken, je terugtrekken.'

Onzekerheid en veiligheid

De teksten op de broodzakjes zijn toegelicht, de deegbolletjes gaan de oven in. 'Zo'n sessie als deze gun ik eigenlijk iedereen,' zegt Ruth. 'Nu, in deze sombere tijden, maar eigenlijk altijd. En Peik, als ik iets geleerd heb van onze samenwerking is het dat ik in mijn werk altijd op zoek zal gaan naar kunstenaars en ontwerpers. Jullie stellen andere vragen. Ik heb vooral geleerd dat ik vanuit onzekerheid kan vertrekken, niet vanuit veiligheid. Je hoeft niet precies te weten waar je heen gaat, en hoe.' Peik: 'Als kunstenaar heb je carte blanche om in beweging te blijven, om niet naar oplossingen te zoeken. Ik zoek eigenlijk altijd naar het leven.'

'Doe je dit ook met kinderen?' vraagt Marjolein. 'Kinderen zetten nog niet zo makkelijk gedachten en begrippen op papier,' antwoordt Peik, 'maar de bakkerij werkt voor hen wel als een *safe space*. Sommigen gaan honderduit vertellen. Over hun familie, wat ze thuis eten, hun huishouden, van alles.' Ruth: 'Het zou geweldig zijn als zoiets structureel in het onderwijs ingang zou vinden.' Peik: 'Ik bied hierbij een cursus aan!'

De issue: frictie met onderwijs

Hiermee belandt de groep bij het volgende onderdeel: welke issue, welk struikelblok van Samen Leren in de Wijk kan nu opnieuw en anders bekeken worden door de lens van eenvoud die zojuist een gezamenlijke invulling heeft gekregen? 'Welke issues zijn van groot belang, waarmee willen we aan de slag?' vraagt Peik.

'Zoekend leren verbinden met onderwijs is moeilijk,' zegt Ruth. 'Het botst en knarst met de reguliere onderwijstaken, het is veel werk en vaak ook persoonsgebonden. Er zijn maar weinig leerkrachten die ons welkom heten. Als het eenmaal loopt worden ze enthousiast, maar het blijft voor hen een extra last. Daarom is het moeilijk hen te bewegen tot eigenaarschap.' Marjolein beaamt dat: 'Die fricties vreten aan al het mooie, de bezieling en de visie van het programma.'

Safe space

Dit lukt bij Sofie een verhaal uit over wat ze meemaakte in haar circuschool. 'Een anekdote over eenvoud,' zegt ze, 'in mijn klas vandaag zat een best wel non-binaire leerling, de beste verhalenverteller ooit. Zijn dramaturgisch perspectief is altijd perfect, hij houdt van verkleedpartijen, mooie kostuums. Toen de kinderen in de pauze aan het voetballen waren kwam hij naar me toe: 'Ik houd niet van voetbal. Ik houd van dansen, maar een moslim mag niet dansen. Ik support de lhbtiq+ mensen niet, maar ik houd wel van dansen ...' Ik zei dat hij zijn hart moest volgen.' 'Dan kom ik graag weer terug naar het circus, want dat is geen dans,' zei hij. Op zo'n moment voel je wat een *safe space* betekent. Daarin kun je terug naar de kern: wie ben je? Je prikkelt de nieuwsgierigheid van kinderen en er is ruimte voor aandacht. Aandacht wordt een gereedschap. Eigenlijk heeft iedere school de opdracht kinderen graag te laten leren, zo'n *safe space* schept daar ruimte voor.' 'Had ik die ruimte als kind maar gehad,' verzucht Esther.

Ambassadeurs

'Kinderen vinden school stom, maar de lessen bij de wijkpartners heel leuk,' zegt Ruth. 'Ze zeggen ook dat ze in de wijk nu meer vrienden en vriendinnen hebben. Uiteindelijk gaat het om de vraag welke samenleving je wilt neerzetten. Maar de onderwijswereld met al zijn structuren en inspectie-eisen beneemt het zicht daarop.' Marjolein zucht. 'Het is kansloos ... Mijn mooie hoopvolle visie komt zo vaak in botsing met rottige bijkomstigheden, zoals het regelen van bussen om kinderen te vervoeren naar en van wijkpartners. Er valt gewoon een bus op mijn filosofische genot! Tegenover de magie van het samen leren staan de spellingslessen in de klas en leraren die klagen over overprikkelde kinderen.' Ruth: 'De kunst is het verhaal goed te vertellen, de leerkrachten mee te nemen in die bezieling, al zijn het er maar een paar per school. Die worden ambassadeurs. Ze zouden extra uren moeten krijgen.'

Lampje doorgeven

'Eigenlijk draait het dus om de leraren,' concludeert Bodil. 'Er moet een vonk overslaan tussen de school en deze pipokar. Misschien kunnen wijkpartners meewerken aan teambuilding van leerkrachten.' Ruth: 'De Pabo schoolt leerlingen heel erg in kaders. Wij morrelen die los.' Peik: 'We moeten een nieuwe taal scheppen tussen mensen uit verschillende werelden.'

De geur van vers gebakken broodjes is bijna aanraakbaar. Peik haalt ze uit de oven, kaas erop, heerlijk. 'Mijn strijdlust is aangewakkerd,' zegt Esther en Sofie vult aan: 'Het is mooi hoe je ons hebt meegenomen in je verhaal Peik. Je laat ons iets doen dat gerelateerd is aan je kernwaarde, en dan daarop reflecteren. Dat kan in het circus ook.' Peik: 'Bij jullie zou de kernwaarde evenwicht kunnen zijn. Zo kunnen we het lampje doorgeven.'

© Liesbeth Sluiter

SLiW Individueel Traject: Sophie (1)

Introductie en toelichting

Doel: Beter inzicht krijgen in je werkwijze en welk effect dit heeft op de kinderen om te zien of je liefde en intentie overkomt bij de kinderen.

Hoe: Voor en na-vergelijking op basis van je eigen ervaring > gevoerd door wat je observeert tijdens de sessies

Vergoeding: in totaal 270 EUR (5 uur * 55 euro per uur)

Korte toelichting (kun je overslaan)

Uit ons gesprek kwam naar voren dat je graag zou willen weten of de intentie en liefde die je inzet overkomt bij de kinderen. Hieruit halen wij twee sub-vragen:

1. Wat is jouw aanpak?
2. Wat is de impact van jouw aanpak op de kinderen?

Dit baseren wij op het vermoeden dat je aanpak niet goed past bij alle kinderen (zoals jongens), wat terug te zien is in problemen die voorkomen tijdens de sessies in het circus. Mogelijke oplossingen zijn:

- Ruim van te voren weten welke kinderen bij het circus komen
 - = niet gelukt, SLiW heeft lijst avond van te voren aangeleverd
- Minder dan 50% jongens, liefst 1/3e
 - = niet gelukt
- Aanwezigheid van andere (mannelijke docent)
 - = nu gaande

Om erachter te komen wat jouw aanpak is en wat de impact hiervan is op de kinderen zouden wij het liefst dit aan de kinderen vragen. Maar dat is niet mogelijk binnen de kaders van dit onderzoek. Daarom baseren wij ons **micro-experiment** op datgene waar wij wel toegang tot hebben: jouw eigen perceptie en interpretatie van jouw werkwijze en jouw relatie tot de kinderen. Jij bent dus de **ervaringsdeskundige**. Wij zetten de creatieve methode: **multimodaal dagboek** hiervoor in.

Opdracht week 1 (20 - 26 november) +- 2 uur werk

Wat ga je doen

Je doet op drie momenten opdrachten die op elkaar voortbouwen. 1x voor de sessie, 1x tijdens de sessie, en 1x direct na de sessie. Het liefst doe je de opdrachten in rust en zonder onderbrekingen. Voor de opdracht direct na de sessie geldt: hoe sneller hoe beter. Als je de opdracht pas op vrijdag doet werkt het minder goed. Bel mij (Esther) als je er niet aan toe komt om het diezelfde dag te doen. De deelopdrachten voor en na de sessie kosten ieder ongeveer 30-60 min, je bent er dus 60-120 min ongeveer mee bezig deze week.

Wat heb je nodig:

- Pennen potloden stiften (wat je zelf leuk vindt)
- 1 Papier (A4 of groter) voor de vragen
- Je telefoon of iets anders om foto's mee te nemen
- iets om notities mee te maken
- OPTIE: je kan alles ook digitaal doen als dat je voorkeur heeft

Instructies

Voor de sessie (kan ieder moment, maar het liefst de dag van te voren zodat het de volgende ochtend nog fris is) (30-60 min)

- Pak pennen/stiften en papier (liefst A4 mag ook groter)
- Deel je papier in twee vakken (vertikale lijn)

- **Beantwoord de volgende vragen en schrijf je antwoorden op aan de linkerkant van het papier (je kan de vragen ook opschrijven, of je antwoorden zo formuleren dat je de vraag erin terug kan zien)**

- Wat wil ik dat de kinderen vandaag leren wat ze eerst niet (of nauwelijks) wisten?

Waarom wil ik dit/ waarom vind ik dit belangrijk?

Welke acties en activiteiten zet ik hiervoor in?

Wat is mijn 'flavour/stijl'? Of: Wat zet ik in tijdens het uitvoeren/uitleggen/begeleiden van de acties en activiteiten wat bijzonder of anders is?

Hoe zie ik dit terug bij de kinderen?

- Probeer alle vragen te beantwoorden, hoeft niet heel specifiek en het antwoord kan ook zijn: weet ik niet. Je mag lelijk schrijven en dingen uitkrassen, het gaat vooral om het denkproces.
- Bewaar dit papiertje en neem het mee naar je sessie op **23 november** met de kinderen

Liever digitaal? voel je vrij

Tijdens de sessie

- Pak het blaadje erbij en lees je vragen en antwoorden nog een keer door zodat het fris in je hoofd is
- Probeer tijdens de sessie te letten op de volgende dingen terwijl je je activiteiten uitvoert
 - Wat doen de kinderen?
 - Wat zeggen de kinderen?
 - Andere dingen die opvallen
- Maak foto's en notities die deze vragen beantwoorden
- Je hoeft niet te letten op wat je collega's doen en hoe de kinderen daarop reageren, maar dat mag wel als je dat helpt.

Direct na de sessie (30-60 min)

- Pak je blaadje met vragen en antwoorden erbij
- Pak je notities en foto's erbij
- Beantwoord rechtsbovenin het blaadje de vragen opnieuw of vul ze aan, dit mag messy en rommelig, met lijnen en tekeningen en whatever je wil. Baseer je op je foto's/notities en je eigen gevoelens en emoties op **dit moment**.
- Schrijf vervolgens rechts onderin het volgende:
 - Dit valt mij op: (vul in)
 - Vul deze zin aan: door te doen probeerde ik te bereiken, en dit lukte wel omdat en dit lukte niet omdat
 - Mijn aanpak kenmerkt zich door
 1. ...
 2. ...
 3.
- Maak een foto/scan je blaadje en je notities. Mail deze naar e.a.kamara@hva.nl en zorg ervoor dat ik kan achterhalen welke foto/notitie bij welke antwoorden horen.
- Maandag **27 november** krijg je nieuwe instructies, deze zullen erg lijken op wat deze maar met net iets andere vragen en opdrachten. De opdrachten zullen in totaal ongeveer 2-3 uur kosten.

Succes!

P.S.: het hoeft niet perfect en niet precies, past niet alles op 1 blaadje dan gebruik je er meer. Zijn je foto's lelijk? Geen probleem.

SLiW Individueel Traject: Sophie opdracht 2

Introductie en toelichting

Doel: Beter inzicht krijgen in je werkwijze en welk effect dit heeft op de kinderen om te zien of je liefde en intentie overkomt bij de kinderen.

Hoe: Voor en na-vergelijking op basis van je eigen ervaring > gevoed door wat je observeert tijdens de sessies

Vergoeding: in totaal 270 EUR (5 uur * 55 euro per uur)

Bedankt voor opdracht 1

Je hebt de eerste opdracht echt heel goed uitgewerkt. Ik zie dat er zorg en aandacht in heeft gezeten en dat waardeer ik! Ik heb alles even in een overzicht gezet en het een beetje geanalyseerd. Opdracht 2 bouwt voort op wat je hebt aangeleverd.

Voor opdracht 2 gaan we zowel breder trekken als scherper krijgen en concretiseren.

Opdracht week 2 (27 november- 2 december) +- 2 uur werk

Wat ga je doen (zelfde als opdracht 1)

Je doet op drie momenten opdrachten die op elkaar voortbouwen. 1x voor de sessie, 1x tijdens de sessie, en 1x direct na de sessie. Het liefst doe je de opdrachten in rust en zonder onderbrekingen. Voor de opdracht direct na de sessie geldt: hoe sneller hoe beter. Als je de opdracht pas op vrijdag doet werkt het minder goed. Bel mij (Esther) als je er niet aan toe komt om het diezelfde dag te doen. De deelopdrachten voor en na de sessie kosten ieder ongeveer 30-60 min, je bent er dus 60- 120 min ongeveer mee bezig deze week.

Wat heb je nodig:

- Je blaadjes van vorige week (heeft niet, kan)
- Je telefoon of iets anders om foto's mee te nemen
- Iets om notities mee te maken
- OPTIE: je kan alles ook digitaal doen als dat je voorkeur heeft

Instructies

Vóór de sessie

(kan ieder moment, maar het liefst de dag van te voren zodat het de volgende ochtend nog fris is) (30-60 min)

- Kijk naar de volgende tabel. Ik heb hierin je antwoorden verwerkt en in de laatste kolom nieuwe vragen toegevoegd.

Vraag	Pre-sessie	Na-sessie	Opdracht 2 vragen vóór de sessie	Pre-sessie	Tijdens sessie: wat doe ik concreet om dit te bewerkstelligen (2 antwoorden)	Na-sessie, eventuele aanwijzingen en veranderingen
Wat wil ik dat de kinderen vandaag leren			Wat bedoel je met eigen kracht? Wat bedoel je met eigen kracht? Waarom "mogen" ultiem?			
Waarom vind ik dit belangrijk?			Waarom denk je dat er in het dagelijks leven niet altijd ruimte voor is? Waarom is het belangrijk dat ze elkaar leren te vertrouwen/ samen sterker staan/wets moeds kan maken/ lol kunnen hebben?			
Welke acties en activiteiten zet ik hiervoor in?			Hoe doe je dat, ieder in z'n waarde laten? Kies de drie belangrijkste uit dit lijstje en leg kort uit wat jij hieronder verstaat en wat dit belangrijk of bijzonder maakt.*			
Wat is mijn 'lavorstij'?			Neem de drie acties en activiteiten die je hierboven hebt toegelicht en link ze aan de concepten die jouw stijl kenmerken.**			

Hoe zie ik dit terug bij de kinderen?				Pak je antwoorden van de bovenste vragen erbij en neem ze mee naar de volgende sessie. Zie instructies bij volgende deel.		
---------------------------------------	--	--	--	---	--	--

Hoe beantwoord je de vragen?

- Zoals je ziet zijn het best veel vragen. Misschien werkt het fijner voor je om het te typen. Ik geef je sowieso toegang tot dit document, dan kun je online editen in dit programma.
- Zorg ervoor dat je de antwoorden en de vragen mee kan nemen naar de sessie.

Tijdens de sessie

! Neem wat pen en papier mee naar de sessie

- Neem je antwoorden op je vragen mee.
- Kies minimaal **twee antwoorden** om tijdens de sessie mee te werken.
- Ga heel scherp observeren voor, tijdens, en na het uitleggen/uitvoeren van de acties en activiteiten. Let op het volgende
 - Wat doe ik precies? (handelingen, stemgebruik, vragen stellen, etc.)
 - Hoe reageren de kinderen daar op?
- Je kan ook iemand anders (docent, andere leraar) om dit voor je te observeren terwijl je bezig bent. Het liefst ook met geschreven notities als dit kan, of foto's, of anders dat ze het je vertellen en dat jij het opschrijft.
- Maak foto's en notities die deze vragen beantwoorden

Het is dus de bedoeling dat je op zoek gaat naar **concrete voorbeelden** van de antwoorden op de vragen hierboven. Dus als we mijn verzonnen voorbeeld nemen "door empathie en assertiviteit in te zetten bij het uitleggen van het rollenspel geef ik kinderen die normaal gesproken in hun rol vastzitten of onzeker zijn de ruimte om te ontdekken," dan zou je dus tijdens het uitleggen van het rollenspel, of het begeleiden daarvan, proberen te 'vangen' wat je precies doet- ook mbt empathie en assertiviteit - en hoe de kinderen hierop reageren.

Tips: Hoe observeer je scherp en maak je concreet?

- Van algemeen naar steeds preciezer:
 - Kinderen doen mee
 - Kinderen antwoorden op vragen die ik de groep stel en voeren de opdrachten uit.
 - Drie kinderen steken hun hand op wanneer ik een vraag stel, meer dan de helft gaat direct de opdracht uitvoeren, en een of twee kinderen vragen om meer uitleg.
- Door handelingen, acties, omgevingen en spullen te omschrijven
 - Rennen, lachen, skelteren, springen, draaien, praten, omarmen, weglopen

- Een bal vangen, een vraag stellen, blijven zitten
- Circusruimte, buitenruimte, hal, gang, ingang
- Mat, bal, silks, broek, jurk

Direct na de sessie (30-60 min)

- Pak je blaadje met vragen en antwoorden erbij
- Pak je notities en foto's erbij
- Kijk nogmaals naar je antwoorden en vul ze aan. Baseer je op je foto's/notities en je eigen gevoelens en emoties op **dit moment**.
- Laat ruimte om alles wat nu in je opkomt meteen op te schrijven.
- Maak een foto/scan je blaadje en je notities. Mail deze naar e.a.kamara@hva.nl en zorg ervoor dat ik kan achterhalen welke foto/notitie bij welke antwoorden horen.
- We bellen kort om de antwoorden door te nemen.

Succes!

P.S.: het hoeft niet perfect en niet precies, past niet alles op 1 blaadje dan gebruik je er meer. Zijn je foto's leuk? Geen probleem.

SLiW Individueel Traject Naïma

Doel: Beter inzicht krijgen in je werkwijze en hoe je hierover kunt vertellen

Hoe: Identifieren van werkwijze door in gespreksvorm (vraag, antwoord, reactie) thema's te identifieren en dit uit te diepen.

Vergoeding: in totaal 270 EUR (5 uur * 55 euro per uur)

Toelichting

Uit ons gesprek kwam naar voren dat je op zoek bent naar manieren om beter inzicht te krijgen op jouw werkwijze en hoe je dit vervolgens kunt overbrengen aan anderen. Hieruit halen wij twee sub-vragen:

1. Wat is jouw werkwijze (en hoe beschrijf je dit)?
2. Op welke manier breng je dit over?

Uit eerdere ervaringen tijdens dit onderzoekstraject kwam naar voren dat een **gesprek** een passende methode is die tweeledig werkt.

- **Werkwijze ophalen:** het verwoorden en het ontvangen van directe feedback helpen bij het vinden van preciezere bewoordingen. Door de duur van het gesprek kunnen relaties gelegd worden tussen thema's en inzichten uit verschillende momenten in het gesprek (non-linear).
- **Vertelvorm:** Het gesprek zelf levert de inhoud op waardoor je je werkwijze kunt overbrengen aan anderen.

Oftewel: het gesprek zelf biedt mogelijkerwijs antwoord op zowel beiden vragen: (wat is je werkwijze en hoe breng je dit over)

Deze aanname gaan wij gedurende de komende twee/drie weken testen (half nov- begin dec)

Wat gaan wij doen

Het gesprek

"Het gesprek" vindt plaats via een zelfgekozen medium (email, whatsapp, brieven, etc.) tussen Naïma en Esther. De onderwerpen van het gesprek worden bepaald door de uitwisseling. Dat gaat als volgt:

1. Esther luistert opname van eerder gesprek terug en schrijft hierop een stukje tekst dat naar Naïma wordt gestuurd.
2. Naïma stuurt onafhankelijk hiervan wat gedachten over mogelijke thema's op naar Esther.
3. Vervolgens reageert Naïma op Esther's tekst, en Esther op Naïma's tekst.
4. Deze uitwisseling wordt ontwikkelt zich vervolgens organisch; frequentie is minimaal 1 uitwisseling per week maar heeft verder geen beperkingen of voorwaarden.

In de laatste week van november bespreken wij wat er tot nu toe is opgekomen en kijken wij naar welke vorm schikt voor het overbrengen van dit gesprek (bijv. geschreven tot een verhaal, audioverhaal, podcastopname).

Uit het traject is naar voren gekomen dat een gesprek dat opgenomen wordt de voorkeur heeft. Camiël Kesser zal het gesprek leiden, opnemen en editen. In januari 2024 wordt dit gesprek opgenomen.

Bijlagen / Budget storytellingtraject

Budget storytellingtraject							
Co-Creatiesessie 1	Prijs per unit	Aantal units	Totaal	Co-Creatiesessie 2	Prijs per unit	Aantal units	Totaal
Locatie	0	0	0	Locatie	0	0	0
Eten en drinken	10	10	100	Eten en drinken	15	20	300
Materialen			0	Materialen	5	20	100
Schrijver/fotograaf	200	1	200	Schrijver/fotograaf	200	1	200
Organisatiekosten	9	55	495	Organisatiekosten	15	40	600
Bijdrage deelnemers	5	20	100	Bijdrage deelnemers	3	50	150
Totaal			895	Totaal			1350
FF peik vragen							
Individuele traject 1	Prijs per unit	Aantal units	Totaal	Individueel traject 2	Prijs per unit	Aantal units	Totaal
Misc.	0	0	0	Misc.	0	0	0
Podcast/storyteller extern	490	1	490	Podcast/storyteller extern	0	0	0
Bijdrage deelnemers	55	5	275	Bijdrage deelnemers	5	55	275
Totaal			765	Totaal			275
Totaal budget storytellingtraject	Prijs per unit	Aantal Units	Totaal				
Co-creatiesessie 1	895	1	895				
Individueel traject 1	765	1	765				
Individueel traject 2	275	1	275				
Totaal			1935				

